
PUHEENJOHTAJAVALTION PÄÄTELMÄT

1. Eurooppa-neuvoston kokousta edelsi Euroopan parlamentin puhemiehen Josep Borrellin alustus, jota seurasi keskustelu.
2. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että Luxemburgissa allekirjoitettiin 25. huhtikuuta 2005 liittymissopimus, joka merkitsee uutta tärkeää askelta kohti Bulgarian ja Romanian jäsenyyttä Euroopan unionissa. Nämä maat osallistuvat vastedes Eurooppa-neuvoston sekä neuvoston ja sen valmistelevien elinten työskentelyyn aktiivisina tarkkailijoina.
3. Eurooppa-neuvosto palauttaa lisäksi mieleen 17. ja 18. kesäkuuta 2004 sekä 16. ja 17. joulukuuta 2004 antamansa päätelmät laajentumisesta ja korostaa, että ne on pantava kokonaan täytäntöön.
4. Eurooppa-neuvosto käsitteli seuraavia aiheita:
 - I Rahoitusnäkymät
 - II Talous-, sosiaali- ja ympäristökysymykset (Lissabonin strategia; kestävä kehitys)
 - III Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue (Haagin ohjelma; terrorismi)
 - IV Ulkosuhteet
 - V Muut asiat

I RAHOITUSNÄKYMÄT

5. Eurooppa-neuvosto pahoittelee, ettei tässä vaiheessa ollut mahdollista päästä rahoitusnäkymistä kokonaissopimukseen. Se korostaa tarvetta selvittää, mitä varoja unionilla on käytettävissään yhteisiin politiikkoihin tulevalla rahoituskaudella, ja se aikoo edelleen tehdä kaiken voitavansa päästäkseen tavoitteeseensa. Se panee merkille, että yhteisesti suoritettu valmistelutyö on mahdollistanut merkittävää edistymistä asiassa. Se sopi, että puheenjohtajavaltion aloitteesta laaditun neuvottelupaketin ansiosta käytyä jäsennellyä ja intensiivistä keskustelua on erityisesti pidettävä yllä.
6. Eurooppa-neuvosto kehottaa tulevaa puheenjohtajavaltiota jatkamaan keskusteluja ottaen huomioon tähän mennessä saavutetun edistyksen, jotta kaikki kokonaissopimukseen pääsyn edellyttämät osatekijät voitaisiin ratkaista mahdollisimman pian.

II TALOUS-, SOSIAALI- JA YMPÄRISTÖKYSYMYKSET

Kestävä kehitys

7. Lissabonin strategian elvyttämisen yhteydessä maaliskuussa 2005 Eurooppa-neuvosto täsmensi, että strategia sijoittuu laajempaan yhteyteen, jota ohjaa kestävä kehityksen vaatimus. Kestävä kehitys edellyttää, että nykyisiin tarpeisiin vastataan vaarantamatta tulevien sukupolvien mahdollisuuksia vastata omiinsa.

8. Eurooppa-neuvosto toistaa sitoutuneensa kestäväan kehitykseen, joka on kaikkia unionin politiikkoja ja toimia ohjaava keskeinen periaate. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto hyväksyy komission ehdotuksen pohjalta julkilausuman kestäväan kehityksen pääperiaatteista (katso liite I). Se on tyytyväinen tähän uuteen sysäykseen ja palauttaa mieleen, että julkilausumaan sisältyvät tärkeimmät tavoitteet ja pääperiaatteet toimivat pohjana uudistetulle kestäväan kehityksen strategialle, joka sisältää tavoitteita, indikaattoreita ja tehokkaan seurantamenettelyn ja joka on tarkoitus hyväksyä mahdollisuuksien mukaan vuoden 2005 loppuun mennessä.

Lissabonin strategian elvyttäminen: kasvua ja työllisyyttä edistävä kumppanuus

9. Eurooppa-neuvosto katsoi maaliskuussa 2005, että Lissabonin strategian elvyttäminen on aloitettava viipymättä ja painopisteet on keskitettävä uudelleen kasvuun ja työllisyyteen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Eurooppa-neuvosto totesi myös, että on otettava aiempaa tehokkaammin käyttöön kaikki asianmukaiset jäsenvaltioiden ja yhteisön keinot, koheesio politiikka mukaan lukien, strategian kaikilla kolmella osa-alueella eli talous-, sosiaali- ja ympäristöalalla niiden välisiä synergioita kehittäen.
10. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto hyväksyy kasvun ja työllisyyden yhdenmetyt suuntaviivat 2005–2008, jotka koostuvat talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista, joilla varmistetaan strategian kolmen ulottuvuuden yleinen taloudellinen johdonmukaisuus, sekä työllisyyden suuntaviivoista. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen tähän maaliskuussa 2005 järjestetyssä kokouksessaan määritellyn uuden lähestymistavan pohjalta syntyneeseen ensimmäiseen tulokseen, jonka ansiosta makrotalous-, mikrotalous- ja työllisyyspolitiikat voidaan nivoa yhteen 24 yhdenmetyksi suuntaviivaksi dynaamisella ja johdonmukaisella tavalla perustamissopimuksessa määrättyjä menettelyjä noudattaen ja ottaen huomioon kaikkien täytäntöönpanosta vastaavien neuvoston kokoonpanojen työskentely (katso liite II).
11. Uuden kolmivuotisen hallintokyklin noudattamiseksi jäsenvaltioiden on nyt laadittava yhdenmetytyjen suuntaviivojen pohjalta komission ehdottaman aikataulun mukaisesti kunnianhimoiset kansalliset uudistusohjelmat, jotka vastaavat kunkin jäsenvaltion tarpeita ja erityistilannetta ja joissa otetaan huomioon yhdenmetyty ja johdonmukainen lähestymistapa makrotalous-, mikrotalous- ja työllisyyspolitiikkojen välillä. Komissio puolestaan esittää yhteisön Lissabonin ohjelman, joka kattaa kaikki yhteisön tasolla toteutettavat toimet. Kyseiset ohjelmat ovat välttämätön väline kasvun ja työllisyyden edistämiseksi.

III VAPAUDEN, TURVALLISUUDEN JA OIKEUDEN ALUE

Haagin ohjelma

12. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille, että neuvosto ja komissio ovat hyväksyneet toimintasuunnitelman, jolla pannaan täytäntöön vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen lujittamiseen tähtäävä Haagin ohjelma. Toimintasuunnitelmassa Haagin ohjelman tavoitteet muutetaan käytännön toimiksi. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen ulkoisen ulottuvuuden yhä kasvavan merkityksen vuoksi toimintasuunnitelmaa täydennetään vuoden lopulla strategialla, joka neuvoston on määrä hyväksyä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkeana edustajana toimivan neuvoston pääsihteerin ja komission ehdotuksesta.

PUHEENJOHTAJAVALTION PÄÄTELMÄT

13. On keskeisen tärkeää, että jäsenvaltiot toteuttavat tosiasiallisesti ja määräaikaan mennessä toimintasuunnitelman täytäntöön panemiseksi hyväksytyt eri toimenpiteet. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto panee merkille, että neuvosto käsittelee parhaillaan vaatimuksia, jotka liittyvät eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen saattamiseen osaksi jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoon. Se katsoo, että arviointimenetelmää on yleisesti ottaen kehitettävä edelleen.
14. Eurooppa-neuvosto pitää myönteisenä, että toimintasuunnitelmassa korostetaan unionin sisäisen turvallisuuden alan eri toimijoiden operatiivista yhteistyötä. Tässä yhteydessä se panee merkille, että poliisipäälliköiden erityistyöryhmän, Europolin ja Eurojustin työskentely on viime aikoina saanut operatiivisempia piirteitä, ja on tyytyväinen EU:n rajaturvallisuusviraston toiminnan alkamiseen. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa tehostamaan näiden eri toimijoiden keskinäistä sekä niiden ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä koordinaointia.
15. Eurooppa-neuvosto sopii tarkastelevansa Haagin toimintasuunnitelman toteuttamista vuoden 2006 jälkipuoliskolla marraskuussa 2004 tekemänsä päätöksen mukaisesti.
16. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Euroopan unionin huumausainestrategian (2005–2012) puitteissa toteutettavaan huumausaineita koskevaan toimintasuunnitelmaan (2005–2008).

Terrorismin torjunta

17. Eurooppa-neuvosto on pannut merkille neuvoston selvityksen terrorismin torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta. Se on tyytyväinen edistymiseen oikeus- ja poliisiasioita koskevien tietojen vaihtoa sekä terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevan lainsäädännön alalla. Se panee merkille myös suuntaviivat, jotka neuvosto on määritellyt ääriliikkeitä ja terroristien värväystoimintaa koskevaa strategiaa varten, muun muassa uskontokuntien välisen vuoropuhelun edistämisen kansallisella tasolla, terrorismin torjuntaa koskevien kansallisten järjestelyjen vertaisarvioinnin saattamisen päätökseen ja neuvoston pääsihteeristön analyysivalmiuden kehittämisen. Lisäksi se on tyytyväinen, että neuvosto on hyväksynyt asiakirjan Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa (ETPP) ja terrorismin torjuntaa koskevan käsitekehityksen täytäntöönpanosta.
18. Eurooppa-neuvosto korostaa pitävänsä erittäin tärkeänä, että terrorismin torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman kaikilla aloilla edistytään ja erityisesti, että noudatetaan niiden toimenpiteiden voimaantulolle asetettuja määräaikoja, joita maaliskuussa 2004 kokoontunut Eurooppa-neuvosto piti terrorismin torjunnan tehokkuuden kannalta ensisijaisina.
19. Eurooppa-neuvosto toivoo, että seuraavia asioita käsitellään ensisijaisina vuoden 2005 jälkipuoliskolla:
 - lainsäädäntötyö, joilla pyritään vahvistamaan poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä erityisesti ja mahdollisuuksien mukaan poliisiviranomaisten välisen tietojenvaihdon, todisteiden luovuttamismääräyksen, teleliikennetietojen säilyttämisen sekä terrorismirikoksia koskevan tiedonvaihdon ja yhteistyön osalta,

PUHEENJOHTAJAVALTION PÄÄTELMÄT

- pyrkimysten jatkaminen strategisten ja operatiivisten tietojen jakamiseksi paremmin jäsenvaltioiden välillä sekä niiden ja unionin toimivaltaisten virastojen ja yksiköiden kesken Haagin ohjelman mukaisesti,
 - ääriliikkeitä ja terroristien värväystoimintaa koskevan strategian ja toimintasuunnitelman laatiminen neuvoston määrittelemien suuntaviivojen perusteella,
 - terrorismin torjuntaa koskevien kansallisten järjestelyjen vertaisarvioinnin perusteella annettujen suositusten seuranta,
 - terrorismin rahoitusta koskevan strategian täytäntöönpanon jatkaminen, erityisesti hyväksymällä käytäntösäännöt hyväntekeväisyysjärjestöjen väärinkäytön ehkäisemiseksi ja vahvistamalla varojen jäädyttämistä koskevia menettelyjä,
 - pelastuspalveluvalmiuksien vahvistaminen erityisesti bioterrori-iskun varalta käytettävissä olevien lääkinnällisten voimavarojen osalta sekä nopean toiminnan kyvyn kehittäminen jäsenvaltioiden pelastuspalveluyksiköiden pohjalta,
 - kolmansien maiden kanssa käytävän terrorismia käsittelevän poliittisen vuoropuhelun tehostaminen ja kansainvälisen yhteistyön lujittaminen terrorismin torjunnan alalla, erityisesti kansainvälisen terrorismin vastaisen yleissopimuksen hyväksyminen Yhdistyneiden Kansakuntien puitteissa,
 - tietyille ensisijaisiksi valituille kolmansille maille suunnattujen avustushjelmien kehittäminen kyseisten maiden terrorismin torjuntaa koskevien järjestelmien vahvistamiseksi ja sellaisen asiantuntijaverkoston perustaminen, joka vastaisi teknistä apua koskeviin kolmansien maiden pyyntöihin,
 - tulliyhteistyötä koskevien toimenpiteiden toteuttaminen toimitusketjun turvallisuuden parantamiseksi.
20. Eurooppa-neuvosto arvioi asiassa edistymistä joulukuussa 2005 pidettävässä kokouksessaan ja tarkistaa terrorismin torjuntaa koskevaa toimintasuunnitelmaa.

IV ULKOSUHTEET

Syyskuussa 2005 pidettävän Yhdistyneiden Kansakuntien huippukokouksen valmistelu

21. Eurooppa-neuvosto katsoo, että Yhdistyneiden Kansakuntien huippukokous on tilaisuus, jossa voimme vahvistaa tukevamme YK:ta oikeuteen perustuvien kansainvälisten suhteiden välineenä. Se toistaa vankan tukensa tehokkaalle monenvälisyydelle ja meneillään olevalle Yhdistyneiden Kansakuntien uudistamiselle. Se korostaa, että pääsihteerin 21. maaliskuuta 2005 esittämä raportti ja yleiskokouksen puheenjohtajan 3. kesäkuuta 2005 esittämä asiakirja toimivat erinomaisena pohjana julistukselle, joka on määrä antaa syyskuussa New Yorkissa.

PUHEENJOHTAJAVALTION PÄÄTELMÄT

22. Eurooppa-neuvosto haluaa ilmaista kiitoksensa pääsihteerille hänen kattavan ja johdonmukaisen raporttinsa johdosta. Se yhtyy pääsihteerin näkemyksiin, jotka koskevat hänen kokonaiskäsitystään kollektiivisesta turvallisuudesta, ja kannattaa ajatusta, jonka mukaan kehitys, turvallisuus ja ihmisoikeudet ovat toisistaan riippuvaisia ja vahvistavat toisiaan. Se on tyytyväinen niihin strategioihin, joita raportissa ehdotetaan kehityksen, turvallisuuden, ihmisoikeuksien, oikeusvaltion ja demokratian alalla.
23. Eurooppa-neuvosto katsoo, että YK:n uudistamiseksi on saatava aikaan tasapainoinen ja kunnianhimoinen tulos, jotta pääsihteerin raportissa määriteltyihin moniulotteisiin uhkiin ja haasteisiin kyetään vastaamaan konkreettisemmin ja tehokkaammin.
24. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto korostaa Euroopan unionin sitoutuneen jatkamaan laaja-alaista vuoropuhelua kaikkien YK:n jäsenvaltioiden kanssa huippukokousta valmisteltaessa.
25. Euroopan unioni suhtautuu myönteisesti yhteistyön kehittämiseen Yhdistyneiden Kansakuntien ja alueellisten järjestöjen kanssa, erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien ja alueellisten järjestöjen välillä 25. ja 26. heinäkuuta 2005 järjestettävän korkean tason vuoropuhelun yhteydessä.
26. Kehityksellä on keskeinen asema huippukokouksen valmistelussa. Samalla kun Eurooppa-neuvosto tässä yhteydessä muistuttaa, että kehitysmaat ovat ensisijaisesti vastuussa omasta kehityksestään, se on tyytyväinen neuvostossa saavutettuun yhteisymmärrykseen julkisesta kehitysavusta. Nykyiseksi julkisen kehitysavun tavoitteeksi on kansainvälisesti sovittu 0,7 prosenttia BKTL:sta, ja tämän sitoumuksen osalta Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille, että jäsenvaltiot edistyvät hyvin sen Barcelonan sitoumusten mukaisen tavoitteen saavuttamisessa, että vuonna 2006 julkisen kehitysavun osuus BKTL:sta on 0,39 prosenttia. Samalla kun neuvosto vahvisti pyrkivänsä päättäväisesti noudattamaan näitä sitoumuksia, se päätti uudesta Euroopan unionia koskevasta yhteisestä julkisen kehitysavun tavoitteesta, joka on 0,56 prosenttia BKTL:sta vuoteen 2010 mennessä. Tämä vastaa julkisen kehitysavun määrän lisäämistä 20 miljardilla eurolla vuodessa.
27. Eurooppa-neuvosto voi tässä yhteydessä vahvistaa neuvostossa 24. toukokuuta 2005 aikaansaatuun tulosten mukaisesti seuraavaa: Jäsenvaltiot, joissa julkinen kehitysapu ei ole vielä noussut 0,51 prosenttiin BKTL:sta, sitoutuvat saavuttamaan omien talousarviomenettelyjensä mukaisesti kyseisen tason vuoteen 2010 mennessä, kun taas ne jäsenvaltiot, jotka ovat jo kyseisen tason yläpuolella, lupaavat jatkaa ponnistelujaan. Vuoden 2002 jälkeen EU:hun liittyneet jäsenvaltiot, joissa julkinen kehitysapu ei ole vielä 0,17:ää prosenttia BKTL:sta, pyrkivät nostamaan omien talousarviomenettelyjensä mukaisesti julkisen kehitysavun määräänsä päästäkseen edellä mainitulle tasolle vuoteen 2010 mennessä, kun taas ne jäsenvaltiot, jotka ovat jo kyseisen tason yläpuolella, sitoutuvat jatkamaan ponnistelujaan. Jäsenvaltiot sitoutuvat saavuttamaan vuoteen 2015 mennessä julkisen kehitysavun tavoitteen, joka on 0,7 prosenttia BKTL:sta, ja kyseisen tavoitteen saavuttaneet jäsenvaltiot sitoutuvat pysyttämään mainitun tavoitteen yläpuolella. Vuoden 2002 jälkeen EU:hun liittyneet jäsenvaltiot pyrkivät nostamaan julkisen kehitysavun määräänsä vuoteen 2015 mennessä 0,33 prosenttiin BKTL:sta.

PUHEENJOHTAJAVALTION PÄÄTELMÄT

28. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa jatkamaan lupaavimpien innovatiivisten kehitysyhteistyön rahoituslähteiden tarkastelua käytettävissä olevien resurssien lisäämiseksi kestäväällä ja ennakoitavalla tavalla.
29. Euroopan unioni pyrkii edelleen päättäväisesti yhteistyössä kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa saamaan aikaan yhteisymmärryksen monenvälisiä velkoja koskevien lisähelpotuksien laajuudesta ja yksityiskohdista pitkän aikavälin velanhoitokyvyn turvaamiseksi tapauskohtaisesti.
Se suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti G8-maiden sopimukseen myöntää sataprosenttinen velkahelpotus erittäin velkaantuneiden köyhien maiden monenvälisiin velkoihin.
30. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että samalla kun julkisen kehitysavun rahoitusta on lisättävä, myös avun laatua ja tehokkuutta on parannettava, ja että on tarpeen vahvistaa valmiuksia ja varmistaa lisääntyneen julkisen kehitysavun kestävyys kumppanimaiden osalta. Se on tyytyväinen kehitysavun tehokkuutta koskevaan Pariisin julistukseen ja muistuttaa, että jäsenvaltiot ja komissio ovat sitoutuneet täysimääräisesti ja viipymättä sen täytäntöönpanoon ja seurantaan, tarkistettavissa olevien tavoitteiden asettaminen mukaan lukien, samoin kuin niiden nimenomaisten sitoumusten täytäntöönpanoon, jotka Euroopan unioni hyväksyi Pariisissa järjestetyssä korkean tason foorumissa.
31. Eurooppa-neuvosto korostaa pitävänsä tärkeänä, että globalisaation sosiaalinen ulottuvuus otetaan huomioon politiikan eri aloilla ja kansainvälisessä yhteistyössä.
32. Eurooppa-neuvosto vahvistaa, että Euroopan unioni ottaa edelleen huomioon kehitysyhteistyötavoitteet kaikissa toteuttamisissaan politiikoissa, jotka voivat vaikuttaa kehitysmaihin. EU pyrkii erityisesti lisäämään ja vahvistamaan kehitystä edistävien politiikkojen johdonmukaisuutta osana kehitykseen tähtäävää maailmanlaajuista kumppanuutta vuosituhattavoitteen nro 8 mukaisesti.
33. EU pitää Afrikan kehittymistä ensisijaisena tavoitteena, ja se pyrkii entistä voimakkaammin auttamaan Afrikan maita saavuttamaan vuosituhaten kehitystavoitteet. Eurooppa-neuvosto vahvistaa Euroopan unionin aikomuksen lisätä rahoitusapuaan Saharan eteläpuoliselle Afrikalle myöntämällä yhteisesti vähintään 50 prosenttia sovitusta julkisen kehitysavun lisäyksestä Afrikan mantereelle ottaen kuitenkin huomioon eri jäsenvaltioiden painopistealueet. Myös apua konfliktin jälkeisessä tilanteessa oleville maille ja epävakaailla pohjalla oleville valtioille parannetaan.
34. Eurooppa-neuvosto pitää huippukokouksen valmistelussa ensisijaisina tavoitteinaan rauhanrakennuskomission perustamista, konfliktinestoa, terrorismin torjuntaa, voimankäyttöä koskevien periaatteiden hyväksymistä, aseidenriisuntaa, joukkotuhoaseiden ja niiden maaliinsaattamisjärjestelmien leviämisen estämistä ja Yhdistyneiden Kansakuntien voimavarojen vahvistamista rauhanturvaamisen alalla.

PUHEENJOHTAJAVALTION PÄÄTELMÄT

35. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Yhdistyneissä Kansakunnissa 13. huhtikuuta 2005 saavutettuun yhteisymmärrykseen ydinterrorismin ehkäisemistä koskevasta yleissopimuksesta ja vetoaa kaikkiin Yhdistyneiden Kansakuntien jäseniin, jotta ne allekirjoittaisivat yleissopimuksen syyskuun huippukokouksessa.
36. Mitä tulee erityisesti aseidenriisuntaan ja joukkotuhoaseiden leviämisen estämiseen, Eurooppa-neuvosto pahoittelee, että EU:n ponnisteluista huolimatta ydinsulkusopimuksen tarkistuskonferenssissa ei päästy yhteisymmärrykseen sisältökysymyksiä käsittelevästä asiakirjasta. Eurooppa-neuvosto muistuttaa pitävänsä ydinsulkusopimuksen vahvistamista tärkeänä, ja se ilmaisee toivovansa, että ongelmaa käsiteltäisiin syyskuun huippukokouksessa. Se vahvistaa pitävänsä tarkistuskonferenssia varten hyväksymäänsä yhteistä kantaa lähtökohtanaan pyrkiessään tavoitteisiinsa sopimuksen tulevan tarkistusvaiheen aikana.
37. Eurooppa-neuvosto suhtautuu myönteisesti siihen, että ihmisoikeuksille, oikeusvaltiolle ja demokratialle annetaan uudistusehdotuksissa merkittävä asema. Eurooppa-neuvosto toistaa pitävänsä tärkeänä suojeluvastuun käsitettä, jota turvallisuusneuvoston on määrä toteuttaa. Se kannattaa ihmisoikeusvaltuutetun aseman ja voimavarojen vahvistamista ja sellaisen pysyvän ihmisoikeusneuvoston perustamista, joka kuvastaisi ihmisoikeuksien yleismaailmallisuutta ja niiden keskeistä asemaa YK-järjestelmässä. Se on yhtä mieltä siitä, että ihmisoikeudet ovat yhtä keskeisiä kuin kehitys, rauha ja turvallisuus. Se tukee samoin pyyntöä vahvistaa ihmisoikeusvaltuutetun toimistoa, myös niiden yhteyksien avulla, joita sillä on turvallisuusneuvoston kanssa. Näillä aloitteilla on tarkoitus ottaa ihmisoikeudet entistä paremmin huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien toiminnassa.
38. Institutionaalisten uudistusten osalta Eurooppa-neuvosto toteaa olevan tarpeen uudistaa YK:n tärkeimpiä elimiä, kuten yleiskokousta, talous- ja sosiaalineuvostoa ja turvallisuusneuvostoa, jotta voitaisiin lisätä järjestelmän edustavuutta, avoimuutta ja tehokkuutta. Se tukee myös pyrkimyksiä uudistaa talousarviota ja hallintoa, jotta YK voisi paremmin suoriutua tehtävistään.
39. Kestävä kehitys, ympäristökysymykset ja -huolet mukaan luettuina, olisi otettava kiinteämmäksi osaksi kansallisia ja kansainvälisiä kehitysohjelmiä ja -strategioita. Eurooppa-neuvosto kannattaa pääsihteerin voimakasta vetoamusta yhdennetyimmistä kansainvälisen ympäristöhallinnon rakenteesta, joka pohjautuu olemassa oleviin elimiin. Ottaen huomioon kehitykseen liittyvät ympäristöhaasteet EU ehdottaa, että syyskuussa 2005 pidettävä korkean tason kokous aloittaisi YK:n uudistamisen yhteydessä prosessin, joka johtaa neuvotteluihin YK:n ympäristöjärjestön perustamisesta YK:n ympäristöohjelman pohjalta. Uudella järjestöllä olisi entistä ajanmukaisempi ja vahvempi tehtäväkuva ja tukenaan vakaa, riittävä ja ennustettava rahoitus, ja se toimisi tasavertaisena muiden YK:n erityisjärjestöjen rinnalla. Nairobiin sijoitettavan järjestön avulla on mahdollista kehittää kestävän kehityksen ympäristöulottuvuutta yhdennetysti ja johdonmukaisesti, ja se tekisi läheistä yhteistyötä monenvälisen järjestöjen kanssa siten, että kukin järjestö käyttää hyväkseen omia vahvuuksiaan parhaalla mahdollisella tavalla.

PUHEENJOHTAJAVALTION PÄÄTELMÄT

40. Eurooppa-neuvosto korostaa olevan tarpeen, että ensi joulukuussa Hongkongissa pidettävä Maailman kauppajärjestön ministerikokous vahvistaisi yleislinjat yhteisymmärrykselle, jotta Dohan kehitysohjelma voitaisiin toteuttaa. Tulosten on oltava kunnianhimoisia ja tasapainoisia, jotta Eurooppa selviäisi taloudellisista haasteistaan ja jotta kehitysmaat saisivat mahdollisuuden yhdyttyä täysin maailmantalouteen.

Länsi-Balkan

41. Eurooppa-neuvosto vahvistaa sitoutuneensa panemaan kokonaan täytäntöön Thessalonikin toimintasuunnitelman, jossa korostetaan, että Länsi-Balkanin tulevaisuus on Euroopan unionissa. Se toistaa, että kunkin maan edistyminen Eurooppaan yhdentymisessä unionin säännösten kehityksen huomioon ottaen riippuu maan pyrkimyksistä noudattaa Kööpenhaminan kriteerejä sekä vakautus- ja assosiaatioprosessin ehtoja. Myös alueellinen yhteistyö ja hyvät naapuruussuhteet ovat EU:n politiikan keskeisiä vaatimuksia tässä prosessissa.
42. Eurooppa-neuvosto kannustaa entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa tehostamaan ponnistuksiaan odotettaessa lausuntoa, jonka komissio antaa sen EU:n jäsenyyttä koskevasta hakemuksesta. Se panee tyytyväisenä merkille Serbia ja Montenegron huomattavat edistysaskeleet, joita se kannustaa lisäämään, ja vahvistaa Euroopan unionin olevan valmis aloittamaan neuvottelut vakautus- ja assosiaatiosopimuksesta niin pian kuin mahdollista. Se toistaa pyrkivänsä määrätietoisesti samaan tavoitteeseen Bosnia ja Hertsegovinan kanssa heti olosuhteiden salliessa. Eurooppa-neuvosto pitää samoin tärkeänä, että Albaniassa järjestetään vapaat ja demokraattiset, kansainvälisten normien mukaiset vaalit, myös vähemmistöjen asuttamilla alueilla, jotta maa voisi lähentyä EU:ta.
43. Srebrenican joukkomurhan kymmenennen vuosipäivän lähestyessä Eurooppa-neuvosto toteaa, että alueen maiden varaukseton ja saumaton yhteistyö entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa on olennainen vaatimus niiden lähentymiselle EU:hun. Eurooppa-neuvosto odottaa tämän yhteistyön jatkuvan ja tehostuvan, kunnes kaikki kansainvälistä oikeutta vielä pakoilevat syytetyt on saatettu oikeuden eteen.
44. Eurooppa-neuvosto hyväksyi liitteessä III olevan julkilausuman Kosovosta.

Euroopan naapuruuspolitiikka

45. Eurooppa-neuvosto toteaa tyytyväisenä, että Israelia, Jordaniaa, Marokkoa, Moldovaa, palestiinalaishallintoa, Tunisiaa ja Ukrainaa varten on hyväksytty ensimmäiset Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat toimintasuunnitelmat, ja se suhtautuu myönteisesti päätökseen laatia vuonna 2005 vastaavat suunnitelmat myös Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kesäkuussa 2004 otettujen Armenian, Azerbaidžanin ja Georgian kanssa sekä Egyptin ja Libanonin kanssa sekä päätökseen laatia Algeriaa koskeva kansallinen selvitys. Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota ja korkeana edustajana toimivaa pääsihteeriä tekemään säännöllisesti selkoa asioiden etenemisestä.

46. Eurooppa-neuvosto suhtautuu myönteisesti Ukrainan hallituksen pyrkimyksiin perustaa maahan todellinen demokratia ja sosiaalinen markkinatalous samoin kuin siihen, että Ukraina kannattaa eurooppalaisia normeja ja arvoja. Se haluaa kiirehtiä aloitettua vuoropuhelua ja vahvistunutta yhteydenpitoa EU:n ja Ukrainan välillä ja tukee EU-Ukraina-toimintasuunnitelman nopeata toteuttamista.
47. Eurooppa-neuvosto panee lisäksi merkille EU-Moldova-toimintasuunnitelman hyväksymisen sekä EU:n erityisedustajan nimeämisen Moldovaan, josta on piakkoin tulossa Euroopan unionin välitön naapurimaa. Se ilmoittaa olevansa valmis etsimään aktiivisesti ratkaisua Transnistrian konfliktiin ja suhtautuu myönteisesti Venäjän, Ukrainan ja Etyjin kanssa käytävän vuoropuhelun vahvistumiseen tässä asiassa.
48. Eurooppa-neuvosto vahvistaa, että EU on sitoutunut Valko-Venäjän-suhteidensa syventämiseen ja muun muassa toimintasuunnitelman laatimiseen heti, kun Valko-Venäjän viranomaiset ovat selvästi osoittaneet halukkuutensa kunnioittaa demokratian arvoja, oikeusvaltioperiaatetta ja ihmisoikeuksia. EU on huolestunut siitä, että demokraattisten voimien ja kansalaisyhteiskunnan tukahduttaminen on voimistunut Valko-Venäjällä. EU aikoo toimillaan osoittaa Valko-Venäjän väestölle Euroopan naapuruuspolitiikan edut ja tukee kansalaisyhteiskunnan vahvistamista ja maan demokratisoitumisprosessia.

Strateginen kumppanuus Välimeren alueen ja Lähi-idän maiden kanssa

49. Eurooppa-neuvosto hyväksyi puheenjohtajavaltion, korkeana edustajana toimivan pääsihteerin ja komission kertomuksen EU:n sekä Välimeren alueen ja Lähi-idän maiden strategisen kumppanuuden täytäntöönpanosta. Eurooppa-neuvosto korostaa strategisen kumppanuuden merkitystä EU:n suhteille Lähi-idän alueen maihin. Se aikoo vastedeskin seurata strategisen kumppanuuden tavoitteiden toteuttamista molempien osapuolten suostumuksen ja kumppanuuden periaatteiden mukaisesti. Eurooppa-neuvosto toteaa olevan tarpeen kiinnittää erityistä huomiota strategisen kumppanuuden toteuttamiseen Jordanian itäpuolisissa maissa. Yhteinen poliittinen tahto kehittää suhteita ja yhteistyötä myös muissa kuin kaupallisissa ja taloudellisissa kysymyksissä on vahvistettu erityisesti EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston 15. yhteisneuvostossa ja ministerikokouksessa, joka pidettiin Manamassa 5. huhtikuuta 2005.

Barcelonan prosessi

50. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Luxemburgissa järjestettyyn seitsemänteen Euro-Välimeri-ministerikokoukseen, jossa kumppanuudesta tehtiin perusteellinen tilannekatsaus sitten sen alkamisen vuonna 1995, määriteltiin perusteet prosessin tulevaisuudelle sekä annettiin ensimmäistä kertaa yhteiset päätelmät, jotka koskivat muun muassa poliittisten ja sosiaalisten uudistusten edistämistarvetta kumppanimaissa. Se totesi tyytyväisenä myös edistymisen Barcelonan prosessin poliittisia ja turvallisuusasioita koskevassa vuoropuhelussa sekä sosiaalisessa, kulttuurisessa ja ihmistenvälisessä

PUHEENJOHTAJAVALTION PÄÄTELMÄT

kumppanuudessa ja erityisesti kulttuurien välistä vuoropuhelua edistävän Anna Lindhin Euro–Välimeri-säätiön perustamisen Alexandriassa sekä valtioista riippumattoman Euro–Välimeri-foorumin perustamisen Luxemburgissa. Lisäksi Eurooppa-neuvosto suhtautuu myönteisesti Kairossa pidettyyn parlamentaarisen Euro–Välimeri-edustajakokouksen avajaisistuntoon, joka ilmentää Barcelonan prosessille ominaista kunnioitusta demokratian arvoja ja molempien osapuolten suostumuksen periaatetta kohtaan. Se on tyytyväinen siihen, että Barcelonassa järjestetään marraskuun lopulla korkean tason ylimääräinen kokous Barcelonan julistuksen kymmenvuotispäivän juhlistamiseksi.

51. Libyan täysi integroituminen Barcelonan prosessiin on EU:n kyseiseen maahan kohdistuvan poliittisen sitoutumisen perimmäisenä tavoitteena. Libyan osallistuminen tähän prosessiin ja myöhempi edistyminen kohti assosiaatiosopimuksen tekemistä riippuu maan halukkuudesta hyväksyä Barcelonan julistus ja säännöstö kokonaisuudessaan ja ehdoitta. Tästä asiasta, kuten myös muista avoimena olevista kysymyksistä, jatketaan vielä neuvotteluja.

Irak

52. Eurooppa-neuvosto vahvistaa uudelleen EU:n haluavan jatkaa neuvoston 5. marraskuuta 2004 ja 21. helmikuuta 2005 hyväksymän kattavan avustusohjelman täytäntöönpanoa. Tavoitteena on turvallinen, vakaa, yhtenäinen, vauras, demokraattinen ja ihmisoikeuksia kunnioittava Irak, joka käyttää täysivaltaisuuttaan kaikilta osin ja työskentelee rakentavasti naapureidensa ja kansainvälisen yhteisön kanssa. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että Irakin sitä pyytäessä komissio ja jäsenvaltiot ovat valmiita antamaan tukensa perustuslailliselle prosessille päätöslauselman 1546 mukaisesti ja täydessä yhteistyössä YK:n kanssa. Se kannustaa Irakin viranomaisia pyrkimään edelleen siihen, että Irakin yhteiskunnan kaikki kerrokset osallistuisivat täysimääräisesti perustuslailliseen prosessiin, ja edistämään todellista kansallista vuoropuhelua.
53. Eurooppa-neuvosto toistaa sitoutuneensa tukemaan Irakin viranomaisia ja kansaa Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 2004 hyväksymän komission tiedonannon "EU ja Irak – Kehys suhteiden kehittämiseksi" mukaisesti erityisesti vahvistamalla rikosoikeusjärjestelmää ja oikeusvaltiota EUJUST LEX -operaation avulla, osallistumalla Irakin poliittiseen, taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen jälleenrakennustyöhön sekä pyrkimällä edelleen syventämään EU:n ja Irakin välisiä suhteita säännöllisen poliittisen vuoropuhelun aloittamiseksi. Se pitää tässä yhteydessä myönteisenä ministeritroikan 9. kesäkuuta 2005 tekemää vierailua Bagdadiin ja vahvistaa haluavansa kehittää EU:n ja Irakin välisiä yhteyksiä. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että neuvosto hyväksyi 13. kesäkuuta 2005 Irakin osalta toteutettavaa Euroopan unionin yhdenmukaista oikeusvaltio operaatiota EUJUST LEXiä koskevan operaatiosuunnitelman, joka mahdollisti näin tämän EU:n koulutusoperaation virallisen käynnistämisen Irakin tukemiseksi. Se suhtautuu myönteisesti komission ilmoitukseen avata lähiaikoina lähetystö Bagdadissa.

54. Eurooppa-neuvosto toivoo, että Brysselissä 22. kesäkuuta 2005 pidettävässä kansainvälisessä Irak-konferenssissa, jonka Euroopan unioni ja Yhdysvallat yhdessä järjestävät päätöslauselmassa 1546 määritellyn poliittisen prosessin puitteissa, on mahdollista antaa osoitus kansainvälisen yhteisön tuesta Irakin viranomaisten määrittämille tärkeimmille tavoitteille siirtymäkauden ajaksi ottaen huomioon, että avustustoimenpiteiden yhteensovittamiseksi olisi luotava uudet puitteet mahdollisimman pian. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto korostaa Irakin hallituksen johtavaa asemaa ja Yhdistyneiden Kansakuntien asemaa neuvoja ja tukea antavana tahona.

Iran

55. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että Iranin kanssa tehtävää kauppaa- ja yhteistyösopimusta ja poliittista sopimusta koskevia neuvotteluja on voitu jatkaa sen jälkeen, kun Pariisin sopimus tehtiin ja pantiin tosiasiasiallisesti täytäntöön marraskuussa 2004. Se korostaa pitävänsä tärkeänä, että kaikkia jäsenvaltioita kohdellaan tasapuolisesti kaupan alalla. Se vahvistaa, että Euroopan unioni on vastedeskin valmis tutkimaan, miten poliittista ja taloudellista yhteistyötä Iranin kanssa voidaan kehittää edelleen niiden toimien johdosta, joihin Iran ryhtyy muiden EU:ta huolestuttavien asioiden ratkaisemiseksi, joita ovat muun muassa terrorismin torjunta, ihmisoikeudet ja Iranin suhtautuminen Lähi-idän rauhanprosessiin. Eurooppa-neuvosto muistuttaa olevansa sitoutunut uskottavaan ja tehokkaaseen ihmisoikeuskysymyksiä koskevaan vuoropuheluun ja toivoo, että seuraava kokous sujuisi nopeasti niiden uusien järjestelyjen pohjalta, joista molempien osapuolten on sovittava.
56. Eurooppa-neuvosto korostaa, että kaikkien rikastamiseen ja jälleenkäsittelyyn liittyvien toimien täydellinen keskeyttäminen oli edellytys koko prosessin jatkumiselle. Se suhtautuu myönteisesti sellaisen työn jatkamiseen, jolla pyritään pääsemään pitkän aikavälin järjestelyjä koskevaan sopimukseen, joka antaisi kansainväliselle yhteisölle puolueettomat takuut siitä, että Iranin ydinohjelma on tarkoitettu yksinomaan rauhanomaisiin tarkoituksiin. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen tälle prosessille annettuun kansainväliseen tukeen.

Lähi-idän rauhanprosessi

57. Eurooppa-neuvosto hyväksyi liitteessä IV olevan julkilausuman Lähi-idän rauhanprosessista sekä julkilausuman Libanonista (liite V).

Transatlanttiset suhteet

58. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen transatlanttisten suhteiden myönteiseen kehitykseen vuoden 2005 ensimmäisellä puoliskolla. Se panee tyytyväisenä merkille Yhdysvaltojen presidentin George W. Bushin Euroopan unionin toimielimiin 22. helmikuuta 2005 tekemän vierailun ja erityisesti valtion- ja hallitusten päämiesten tapaamisen presidentin kanssa. Washingtonissa 20. kesäkuuta 2005 järjestettävä unionin ja Yhdysvaltojen vuosittainen

huippukokous on uusi tilaisuus todeta, miten suhteet tähän strategisesti korvaamattomaan unionin kumppaniin ovat edistyneet, ja syventää erityisesti transatlanttisia taloussuhteita. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen unionin ja Yhdysvaltojen välisen Itä-Aasiaa koskevan strategisen vuoropuhelun käynnistämiseen. Se suhtautuu myönteisesti seuraavan EU:n ja Kanadan huippukokouksen järjestämiseen 19. kesäkuuta 2005 Niagara-on-the-Lakessa, jolloin voidaan todeta EU:n ja Kanadan välisten suhteiden lujittuneen sen jälkeen, kun edellisessä huippukokouksessa maaliskuussa 2004 hyväksyttiin kumppanuusohjelma. Se on tyytyväinen myös siihen, että Kanadan kanssa on äskettäin aloitettu neuvottelut kauppaa ja sijoituksia edistävästä sopimuksesta.

Venäjä

59. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen 10. toukokuuta 2005 järjestetyn viidennentoista EU:n ja Venäjän huippukokouksen tuloksiin ja erityisesti etenemissuunnitelmien hyväksymiseen yhteisen alueen luomiseksi neljällä alalla, joista päätettiin Pietarin huippukokouksessa toukokuussa 2003 (yhteinen talousalue, yhteinen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue, ulkoisen turvallisuuden yhteistyöalue sekä tutkimus- ja koulutusalue, kulttuuri mukaan lukien). Näissä tasapainoisen kokonaisuuden muodostavissa etenemissuunnitelmissa määritellään EU:n ja Venäjän suhteiden yhteiset tavoitteet ja näiden tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä esitetään EU:n ja Venäjän yhteistyötä koskeva keskipitkän aikavälin ohjelma. Niiden toteuttaminen tekee mahdolliseksi vahvistaa EU:n ja Venäjän välistä strategista kumppanuutta sekä alueellista yhteistyötä erityisesti pohjoisen ulottuvuuden puitteissa.
60. Eurooppa-neuvosto panee myös tyytyväisenä merkille, että ensimmäiset EU:n ja Venäjän välillä maaliskuussa 2005 aloitetut neuvottelut ihmisoikeuskysymyksistä ovat sujuneet hyvin.
61. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Venäjän ja Viron välisen rajasopimuksen allekirjoittamiseen ja toivoo, että vastaava sopimus voidaan pian allekirjoittaa Latvian kanssa.
62. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen myös Venäjän sitoumukseen saattaa päätökseen Georgiassa vielä olevien venäläisten sotilastukikohtien evakuointi vuoden 2008 kuluessa. Se odottaa, että kaikki Istanbulissa vuonna 1999 annetut sitoumukset pannaan täysimääräisesti täytäntöön.

Suhteet Aasiaan

63. Eurooppa-neuvosto toteaa uudelleen pitävänsä tärkeänä suhteiden kehittämistä Aasiaan, kun otetaan huomioon kyseisen alueen kasvava merkitys niiden perustavanlaatuisten kysymysten ratkaisemisessa, jotka kansainvälisellä yhteisöllä on edessään. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto ilmaisee tyytyväisyytensä tuloksiin, joihin päästiin vuoden alkupuoliskolla pidetyissä EU:n ja ASEANin sekä ASEM-prosessin ministerikokouksissa.

64. Eurooppa-neuvosto vahvistaa haluavansa kehittää kumppanuuttaan **Japanin** kanssa sekä vastauksena laajempiin kansainvälisiin kysymyksiin että täysin kahdenvälisellä tasolla. Se on päättänyt lisätä strategista vuoropuhelua Itä-Aasian turvallisuusjärjestelmästä, jonka tarvetta korostettiin Luxemburgissa 2. toukokuuta 2005 järjestetyssä neljännessätoista EU:n ja Japanin huippukokouksessa. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen, että vuonna 2001 hyväksytyt, laajentuneen EU:n ja Japanin läheisempiä suhteita kuvastavan toimintasuunnitelman toteuttamisessa on edistytty huomattavasti. Syvemmän yhteistyön tarve ympäristö-, energia-, tiede- ja teknologia-asioissa palautettiin mieleen. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille onnistuneen Euroopan ja Japanin kansojen välisen vaihdon teemavuoden.
65. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille, että diplomaattisten suhteiden solmimisesta EU:n ja **Kiinan** välillä on kulunut 30 vuotta. Se muistuttaa pyrkivänsä päättäväisesti kehittämään strategista kumppanuutta Kiinan kanssa, syventämään vuoropuhelua kaikilla aloilla niin taloudellisissa kuin poliittisissakin kysymyksissä ja ratkaisemaan nopeasti kauppakiistan. Se pyytää neuvostoa ja komissiota nopeuttamaan uuden puitesopimuksen valmistelua. Se korostaa pitävänsä tärkeänä ihmisoikeuskysymyksistä käytävää vuoropuhelua, jonka puitteissa pidettiin 19. kokous Luxemburgissa 24. ja 25. helmikuuta 2005.
66. Eurooppa-neuvosto palauttaa myös mieleen 16. ja 17. joulukuuta 2004 antamansa päätelmät. Se on tyytyväinen edistymiseen käytännesääntöjen tarkistamisen ja toimenpidekokonaisuuden (ns. työkalupakin) osalta, ja pyytää neuvostoa jatkamaan työtä tältä pohjalta.
67. Eurooppa-neuvosto on lisäksi tyytyväinen Aasiaa koskevan strategisen vuoropuhelun aloittamiseen Yhdysvaltojen ja Japanin kanssa.
68. Eurooppa-neuvosto kannustaa jatkamaan toimintasuunnitelman kehittämistä **Intian** kanssa. Toimintasuunnitelma on määrä vahvistaa New Delhissä vuoden 2005 jälkipuoliskolla järjestettävässä kuudennessa huippukokouksessa.

Suhteet AKT-maihin

69. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Cotonoun sopimuksen tarkistusneuvottelujen päätelmiin ja AKT-maiden kanssa tästä asiasta 23. helmikuuta 2005 saavutettuun yhteisymmärrykseen. Tarkistettu sopimus on parannus AKT-valtioiden sekä yhteisön ja sen jäsenvaltioiden väliseen kumppanuuteen sen kaikilla osa-alueilla Cotonoun sopimuksen olennaisen sisällön pysyessä muuttumattomana.

Suhteet Afrikkaan

70. Eurooppa-neuvosto ilmaisee tyytyväisyytensä vuoropuhelun ja yhteistyön lujittamiseen EU:n ja kaikkien Afrikan maiden välillä, minkä on tehnyt mahdolliseksi Afrikan unionin (AU) vahvistuminen poliittisena foorumina, joka kykenee edistämään afrikkalaisten omia vastauksia kehityshaasteisiin. Vuoropuhelulla pyritään EU:n ja Afrikan strategiseen kumppanuuteen, johon kuuluu neljä päälinjaa: rauha ja turvallisuus, hallintotapa, alueellinen

PUHEENJOHTAJAVALTION PÄÄTELMÄT

integraatio ja kauppa sekä kehitys. Eurooppa-neuvosto ilmaisee tyytyväisyytensä rauhanturvaamis- ja turvallisuusvoimavarojen vahvistamiseen Afrikassa sekä niihin liittyvien rakenteiden saattamiseen toimintakykyisiksi erityisesti Afrikan unionin ja niiden osa-alueellisten järjestöjen puitteissa, joita EU on sitoutunut tukemaan.

71. Eurooppa-neuvosto haluaa erityisesti korostaa, että Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot jatkavat avustustoimiaan varsinkin Sudanissa, Suurten järvien alueella, Länsi-Afrikassa ja Somaliassa. Se ilmaisee täyden tukensa Nepadin kaltaisille koko maanosan laajuisille aloitteille sekä alueellisille aloitteille, kuten Suurten järvien aluetta koskevasta kansainvälisestä konferenssista alkunsa saaneelle prosessille, ja panee tyytyväisenä merkille Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisön (ECOWAS), Eteläisen Afrikan kehitysyhteisön (SADC) ja Afrikan sarven alueen maiden kehitysjärjestön (IGAD) kaltaisten afrikkalaisten järjestöjen lisääntyvän toiminnan.
72. EU on edelleen sitoutunut rauhan palauttamiseen ja kehityksen tukemiseen koko Sudanissa erityisesti tukemalla AMIS-operaatiota. EU esitti AMIS-operaation avunantajien konferenssissa Addis Abebassa 26. toukokuuta 2005 kokonaisvaltaisen ja laajan tarjouksen, johon sisältyy tukea muun muassa suunnittelun, logistiikan ja toimivuuden, laitteiden, strategisen ja taktisen ilmakuljetuksen, AU:n tarkkailuvalmiuksien vahvistamisen, koulutuksen sekä poliisiasiantuntijoiden ja muiden siviilialojen asiantuntijoiden osalta. Tarjous perustuu Afrikan unionin esittämiin pyyntöihin, ja se on tehty muiden kansainvälisen yhteisön toimijoiden, etenkin Yhdistyneiden Kansakuntien, Naton, Yhdysvaltojen ja Kanadan kanssa koordinoituna. EU kehottaa myös kaikkia osapuolia tekemään yhteistyötä Kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa, jotta rankaisematta jääminen ja oikeuden pakoilu saataisiin loppumaan ja jotta Darfurin väestöryhmien välillä saataisiin aikaan sovinto. Eurooppa-neuvosto on edelleen syvästi huolissaan siviiliväestöön kohdistuvien vakavien ihmisoikeusloukkausten ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkausten jatkumisesta Darfurissa ja humanitaaristen järjestöjen työtä haittaavista esteistä ja muistuttaa Sudanin hallitusta tämän velvollisuudesta taata kansalaisten ja heidän hyväkseen työskentelevien henkilöiden turvallisuus. Se kehottaa kaikkia osapuolia Darfurissa vilpittömiin neuvotteluihin kattavasta ja lopullisesta rauhansopimuksesta, kun rauhanneuvottelut annetun ilmoituksen mukaisesti aloitetaan uudelleen, sekä tekemään varauksetonta yhteistyötä Yhdistyneiden Kansakuntien kanssa. Se kehottaa myös kaikkia osapuolia Sudanissa panemaan kokonaisvaltaisen rauhansopimuksen täysimääräisesti ja kokonaan täytäntöön sekä käynnistämään kaikki osapuolet kattavan demokratisoitusprosessin.
73. Euroopan unioni on myötävaikuttanut turvallisuusalan uudistukseen, siirtymäprosessiin ja vakauttamiseen Kongon demokraattisessa tasavallassa käynnistämällä huhtikuussa 2005 Kinshasassa EU:n poliisioperaatio EUPOL Kinshasan ja käynnistämällä 8. kesäkuuta 2005 turvallisuusalan uudistusta koskevan neuvonta- ja avustusoperaatio EUSEC RD Congon. EU ja sen jäsenvaltiot vahvistavat, että muun muassa operaatio EUSEC RD Congosta saatavien tietojen perusteella ne ovat valmiita harkitsemaan operatiivisemmän tuen antamista Kongon armeijan integroinnille. Kyseiset operaatiot ovat konkreettisia esimerkkejä rauhan ja turvallisuuden tukemisesta Afrikassa koskevan ETPP:n toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta. Tällä sitoumuksella EU toistaa tukevasa siirtymäprosessia ja kehottaa

uudelleen Kongon viranomaisia ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta vaalit sujuisivat moitteettomasti, jotta varmistettaisiin hyvä hallinto ja avoimuus sekä erityisesti jotta sotilaiden palkat maksettaisiin säännöllisesti. Se kehottaa painokkaasti poliittista oppositiota ja kansalaisyhteiskunnan edustajia osallistumaan rakentavalla ja tilannetta rauhoittavalla tavalla siirtymäprosessin täytäntöönpanoon.

74. Ottaen huomioon kiinteän yhteyden rauhan ja turvallisuuden sekä Afrikan maiden kehityksen välillä Eurooppa-neuvosto vahvistaa uudelleen EU:n jatkavan päättäväisesti Afrikan kehityksen tukemista yhdenvertaisuuden ja Afrikan oman vastuun periaatteita kunnioittaen. Tässä yhteydessä EU:n ja Afrikan toisen huippukokouksen pitäminen Lissabonissa mahdollisimman pian on tärkeä tavoite. Eurooppa-neuvosto ilmaisee lisäksi tyytyväisyytensä siihen, että Afrikka on otettu ensisijaiseksi asiaksi G8-ryhmän työssä, ja panee merkille Afrikka-komission tekemän työn.
75. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto muistuttaa pitävänsä Euroopan unionin ja Afrikan suhteita tärkeinä. Se pyytää neuvostoa laatimaan Afrikkaa koskevan kokonaisvaltaisen pitkän aikavälin strategian YK:n huippukokouksen tulokset huomioon ottaen joulukuussa 2005 pidettävää Eurooppa-neuvoston kokousta varten.

Suhteet Latinalaiseen Amerikkaan

76. Eurooppa-neuvosto muistuttaa Euroopan unionin sitoutuneen vahvistamaan kumppanuutta Latinalaisen Amerikan kanssa. Se panee tyytyväisenä merkille Euroopan unionin ja Rion ryhmän 12. ministerikokouksen tulokset sekä Luxemburgissa 26. ja 27. toukokuuta 2005 pidetyt ministerikokoukset Keski- ja Etelä-Amerikan eri osa-alueellisten järjestöjen kanssa.
77. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille, että Mercosurin kanssa äskettäin pidetyssä kokouksessa tuotiin esille vakaa aikomus saattaa päätökseen kahden alueen väliset neuvottelut alueidenvälisestä assosiaatiosopimuksesta. Eurooppa-neuvosto ilmaisee lisäksi tyytyväisyytensä Andien maiden yhteisön ja Väli-Amerikan maiden alueellista taloudellista yhdentymistä koskevan yhteisen arvioinnin käynnistämiseen tammikuussa 2005 Guadalajarassa toukokuussa 2004 pidetyssä EU:n ja Latinalaisen Amerikan maiden huippukokouksessa tehtyjen päätösten mukaisesti.

ETPP

78. Eurooppa-neuvosto hyväksyy puheenjohtajavaltion ETPP-selvityksen ja seuraavalle puheenjohtajavaltiolle annettavan toimeksiannon.
79. Sotilaallisten voimavarojen osalta on jatkettu menestyksellisesti taisteluosastoihin (jotka ovat osa nopean toiminnan voimavaroja) liittyvää kehittäilyötä. Taisteluosastojen koordinoitukokouksessa 11. toukokuuta 2005 voitiin todeta, että jäsenvaltioiden sitoumusten ansiosta alustavaa operatiivista toimintakykyä vuosina 2005 ja 2006 koskeva tavoite voidaan saavuttaa. Eurooppa-neuvosto korostaa edistymistä voimavaratarjouksissa, joita tarvitaan täyden operatiivisen toimintakyvyn varmistamiseksi vuosina 2007/2008.

PUHEENJOHTAJAVALTION PÄÄTELMÄT

80. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen toimenpiteisiin, jotka on toteutettu EU:n nopean toiminnan operaatioihin liittyvän päätöksenteko- ja suunnitteluprosessin nopeuttamiseksi.
81. Euroopan siviilivoimavarojen kehittämistä siviilikriisinhallinnan yleistavoitteen 2008 saavuttamiseksi on jatkettu aktiivisesti Eurooppa-neuvoston joulukuussa 2004 asettamien määräaikojen mukaisesti. Näin ollen on voitu laatia strategisen suunnittelun lähtökohdat sekä esimerkkiskenaariot, jotka koskevat vakauttamista ja jälleenrakentamista, konfliktinehkäisyä, instituutioiden kohdennettua lujittamista ja humanitaarisille operaatioille annettavaa siviilialan tukea. Siviilikriisinhallinnan voimavarojen nopeaa toimintavalmiiksi saattamista koskevaa työtä on myös jatkettu.
82. Eurooppa-neuvosto toteaa, että ETPP:n välineiden kehittäminen tapahtuu yhtenäisen lähestymistavan puitteissa. Siviili-sotilasyksikkö, jonka perustamisesta Eurooppa-neuvosto päätti joulukuussa 2003, on aloittanut työnsä. Yksikkö kykenee muodostamaan operaatiokeskuksen, joka on käytettävissä viimeistään kesäkuussa 2006.
83. Euroopan puolustusvirasto (EPV) on tällä hetkellä täysin sitoutunut ensimmäisen vuosittaisen toimintaohjelmansa toteuttamiseen. Kokeiluhankkeita on esitetty Euroopan puolustusviraston toiminnan neljällä pääalueella eli puolustusvoimavarojen, puolustusmateriaalien, teollisuuden ja markkinoiden sekä tutkimuksen ja teknologian aloilla.
84. Eurooppa-neuvosto toteaa tyytyväisenä, että ETPP:n alaa koskevan EU:n koulutusmallin täytäntöönpano on aloitettu menestyksellisesti. Euroopan turvallisuus- ja puolustusakatemian toimintamenettelyt on määritelty. Näin ollen välttämättömät edellytykset akatemian perustamiselle on täytetty.
85. Eurooppa-neuvosto toteaa uudelleen haluavansa vahvistaa kumppanuuksia ja yhteistyötä kolmansien valtioiden ja kansainvälisten elinten kanssa. EU ja Nato ovat jatkaneet yhteistyötään kriisinhallintaa koskevan strategisen kumppanuuden puitteissa. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille, että EU-johtoisen operaatio Althean toteuttamista Bosnia ja Hertsegovinassa on jatkettu tehokkaasti Naton kanssa sovittujen Berliini plus -järjestelyjen puitteissa.
86. Yhdistyneiden Kansakuntien kanssa kriisinhallinnan alalla tehtävässä yhteistyössä on edelleen edistytty, ja se on toteutunut muun muassa EU:n ja YK:n välisenä intensiivisenä teoreettisena harjoituksena sekä EUPOL Kinshasan ja MONUCin tiiviinä yhteistyönä.
87. Eurooppa-neuvosto panee myös tyytyväisenä merkille edistymisen kumppanuuden vahvistamisessa kriisinhallintaoperaatioissa, joita EU on toteuttanut Ukrainan ja Kanadan kanssa, edistymisen yhteisen ulkoisen turvallisuuden alueen puitteissa Venäjän kanssa, edistymisen Euro-Välimeri-kumppanuuden puitteissa alueen kumppanimaiden kanssa sekä edistymisen kumppanuuden vahvistamisessa Afrikan unionin kanssa.
88. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille rauhan ja turvallisuuden tukemista Afrikassa koskevan ETPP:n toimintasuunnitelman täytäntöönpanon. Toimintasuunnitelman avulla on tarkoitus tukea afrikkalaisia järjestöjä ja valtioita muodostamaan itsenäisiä konfliktinestoon ja -hallintaan tähtääviä voimavaroja kiinnittäen erityistä huomiota Afrikan unioniin.

89. Eurooppa-neuvosto hyväksyy puheenjohtajavaltion selvityksen EU:n toimista konfliktineston alalla ja korostaa, että tähän alaan liittyvää työtä on jatkettava.

V MUUT ASIAT

Hiv:n ja aidsin sekä muiden tartuntatautien torjuminen

90. Eurooppa-neuvosto panee syvästi huolestuneena merkille hiv- ja aids -sairastapausten määrän kasvun jäsenvaltioissa, naapurimaissa ja maailmanlaajuisesti ja korostaa tarvetta ottaa käyttöön koordinoitu ja yhtenäinen yhteisön lähestymistapa niiden torjumiseksi.
91. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen, että jäsenvaltioiden ja komission välinen aktiivinen yhteistyö on tärkeää, jotta voitaisiin parantaa yleistä tietämystä ja valistaa suurta yleisöä hiv-tartunnan ennaltaehkäisystä, edistää turvallisempaa ja vastuullisempaa sukupuolista käyttäytymistä, varmistaa hoidon yleinen saatavuus, laajentaa suonensisäisten huumeiden käyttäjien pääsyä ennaltaehkäisyä, huumeriippuvuuden hoitoa ja haittojen vähentämistä koskevien palvelujen piiriin ja ylläpitää syrjimätöntä ilmapiiriä yhteiskunnassa. Jäsenvaltioita ja komissiota kehoitetaan jatkamaan parhaiden toimintatapojen ja kokemusten vaihtoa yhteisön tasolla ja edistämään investointeja asianmukaiseen tutkimukseen ja kehitystyöhön.
92. Eurooppa-neuvosto kehottaa jäsenvaltioita työskentelemään lakkaamatta sellaisen kestävän, kohtuuhintaisen ja kattavan terveydenhuoltojärjestelmän ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi, jonka piirissä voidaan tarjota ennaltaehkäisyä, hoitoa ja terveydenhuoltoa, ja kiinnittämään tässä erityistä huomiota siihen, että kohtuuhintaista antiretroviraalihoitoa sekä muuta sairaanhoitoa on saatavilla kaikille sitä tarvitseville.
93. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että neuvosto on hyväksynyt hiv:n ja aidsin, malarian ja tuberkuloosin torjumiseen tähtäävän ulkoisena toimena toteutettavan eurooppalaisen toimintaohjelman. Tämän ohjelman pohjalta EU voi toimia pitkäjänteisesti ja yhteistyössä kaikissa kumppanimaissa ja maailmanlaajuisesti toteuttamalla yhteisiä toimia, joiden tarkoituksena on erityisesti edistää näiden kolmen taudin torjuntaa koskevaa yhtenäistä lähestymistapaa, tehostaa kumppanimaiden toimintaedellytyksiä, lisätä käytettävissä olevia voimavaroja ja torjuntakeinoja sekä tukea kyseisten kolmen taudin ehkäisyyn ja hoitoon liittyvien uusien välineiden tutkimusta ja kehittämistä.
94. Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan yhteistyötä ja koordinoitua hiv:n ja aidsin, malarian ja tuberkuloosin torjumisessa sekä Kairo/ICPD+10:n toimintaohjelman täysimääräisessä täytäntöönpanossa ja varmistamaan, että lisääntymis- ja seksuaaliterveys ja lisääntymiseen ja seksuaalisuuteen liittyvät oikeudet ovat olennainen osa hiv:n ja aidsin ehkäisemistä ja että aidsin ehkäisy sekä lisääntymis- ja seksuaaliterveys ja lisääntymiseen ja seksuaalisuuteen liittyvät oikeudet otetaan huomioon toimissa aina kun se on tarkoituksenmukaista.

PUHEENJOHTAJAVALTION PÄÄTELMÄT

95. Eurooppa-neuvosto palauttaa myös mieleen, että WTO:ssa on pysyvästi helpotettava lääkkeiden saatavuutta niiden kehitysmaiden osalta, joilla ei itsellään ole tuotantokapasiteettia. Se korostaa olevan tärkeää, että Euroopan unioni osallistuu Lontoossa syyskuussa 2005 järjestettävän konferenssin yhteydessä huomattavalla osuudella maailmanlaajuisen aids- ja terveystahaston varojen kartuttamiseen vuosiksi 2006 ja 2007.
96. Eurooppa-neuvosto kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota edistämään ja jatkamaan eri maiden kanssa kansallisesti, alueellisesti ja maailmanlaajuisesti sekä kansainvälisten järjestöjen, kuten UNAIDSin, kanssa käytävää terveys- ja kehityspoliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä, jotta hiv:n ja aidsin leviämisen torjunnassa edistyttäisiin edelleen.

"Vihreää diplomatiata" koskeva aloite

97. Eurooppa-neuvosto pani myös merkille kertomuksen "vihreästä diplomatiasta" kesäkuussa 2003 käynnistämänsä aloitteen tuloksista. Se on tässä suhteessa tyytyväinen parhaillaan toteutettaviin toimiin, joilla pyritään parantamaan ympäristöä ja kestävää kehitystä koskevien kysymysten huomioon ottamista ulkosuhteissa.

**JULKILAUSUMA KESTÄVÄN KEHITYKSEN
PÄÄPERIAATTEISTA**

Kestävä kehitys on perustamissopimuksessa vahvistettu Euroopan yhteisön kaikkien politiikkojen eräs päätavoite. Kestävällä kehityksellä tavoitellaan sekä nykyisten että tulevien sukupolvien elämänlaadun jatkuvaa parantamista. Sillä pyritään turvaamaan maapallon kyky ylläpitää elämää kaikissa muodoissa. Kestävä kehitys perustuu demokratian ja oikeusvaltion periaatteisiin sekä perusoikeuksien, myös vapauden ja yhtäläisten mahdollisuuksien, kunnioittamiseen. Se luo sukupolvien sisäistä ja niiden välistä yhteisvastuullisuutta. Sillä pyritään edistämään dynaamista taloutta, täystyöllisyyttä, korkeaa koulutustasoa, terveyden suojelua, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta sekä ympäristönsuojelua rauhanomaisessa ja turvallisessa maailmassa kulttuurista moninaisuutta kunnioittaen.

Jotta nämä päämäärät saavutettaisiin Euroopassa ja maailmanlaajuisesti, Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot pyrkivät noudattamaan yksin ja kumppaneidensa kanssa seuraavia tavoitteita ja periaatteita sekä toteuttamaan ne:

Tärkeimmät tavoitteet**YMPÄRISTÖNSUOJELU**

Pyritään turvaamaan maapallon kyky ylläpitää elämää sen kaikissa muodoissa, ottamaan huomioon planeettamme luonnonvarojen rajallisuus sekä varmistamaan ympäristönsuojelun ja ympäristön laadun parantamisen korkea taso. Tavoitteena on myös estää ja vähentää ympäristön saastumista sekä auttaa kestävällä tuotannolla ja kulutuksella katkaisemaan talouskasvun ja ympäristön pilaantumisen välinen yhteys.

SOSIAALINEN OIKEUDENMUKAISUUS JA YHTEENKUULUVUUS

Edistetään demokraattista, terveyttä ylläpitävää, turvallista ja oikeudenmukaista, sosiaaliseen osallisuuteen ja yhteenkuuluvuuteen perustuvaa yhteiskuntaa, jossa kunnioitetaan perusoikeuksia ja kulttuurista moninaisuutta, varmistetaan sukupuolten välinen tasa-arvo ja torjutaan kaikenlaista syrjintää.

TALOUDELLINEN HYVINVOINTI

Edistetään vaurasta, innovatiivista, osaavaa, kilpailukykyistä ja ekotehokasta taloutta, joka takaa korkean elintason sekä täystyöllisyyden ja laadukkaita työpaikkoja koko Euroopan unionin alueella.

KANSAINVÄLISTEN VELVOITTEIDEN TÄYTTÄMINEN

Tuetaan demokraattisten instituutioiden perustamista ja niiden vakautta kaikkialla maailmassa rauhan, turvallisuuden ja vapauden periaatteiden pohjalta. Edistetään kestävästä kehityksestä aktiivisesti ja maailmanlaajuisesti ja pyritään varmistamaan, että Euroopan unionin sisä- ja ulkopolitiikat ovat sopusoinnussa maailmanlaajuisen kestävästä kehityksestä ja unionin kansainvälisten velvoitteiden kanssa.

Politiikkojen pääperiaatteet

PERUSOIKEUKSIEN EDISTÄMINEN JA SUOJELEMINEN

Ihmisten on oltava Euroopan unionin politiikkojen keskipisteessä. Siihen päästään edistämällä perusoikeuksia, torjumalla kaikenlaista syrjintää sekä osallistumalla köyhyiden vähentämiseen ja sosiaalisen syrjäytymisen poistamiseen maailmanlaajuisesti.

SUKUPOLVIEN SISÄINEN JA NIIDEN VÄLINEN YHTEISVASTUU

Nykympolvien tarpeisiin on voitava vastata vaarantamatta tulevien polvien mahdollisuutta vastata omiin tarpeisiinsa niin Euroopan unionissa kuin muuallakin maailmassa.

AVOIN JA DEMOKRAATTINEN YHTEISKUNTA

On turvattava kansalaisten oikeus saada tietoa ja tarvittaessa saattaa asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi. Samoin on kehitettävä tarkoituksenmukaisia kuulemiskeinoja ja osallistumiskanavia kaikille sidosryhmille ja järjestöille.

KANSALAISTEN OSALLISTUMINEN

On parannettava kansalaisten mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon. Kestävää kehitystä koskevaa tiedotusta ja valistusta on parannettava. Kansalaisille on tiedotettava heidän toimintansa vaikutuksista ympäristöön sekä tarjolla olevista kestävämmistä toimintatavoista.

YRITYSTEN JA TYÖMARKKINAOSAPUOLTEN OSALLISTUMINEN

On lisättävä työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua, yritysten sosiaalista vastuuta sekä yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuksia, jotta yhteistyötä edistämällä ja vastuuta yhteisesti ottamalla saataisiin aikaan kestäviä tuotanto- ja kulutusmalleja.

POLITIIKKOJEN JA HALLINTOTAPOJEN YHDENMUKAISUUS

Tavoitteena on lisätä yhdenmukaisuutta kaikkien Euroopan unionin politiikkojen välillä sekä paikallisten, alueellisten, kansallisten ja maailmanlaajuisen toimien välillä, jotta niiden avulla voitaisiin paremmin edistää kestävä kehitystä.

POLITIIKKOJEN YHDENTÄMINEN

Edistetään taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristönäkökohtien yhdentämistä siten, että ne ovat keskenään yhdenmukaisia ja vahvistavat toinen toisiaan. Tähän päästään hyödyntämällä täysipainoisesti välineitä, joilla lainsäädäntöä pyritään parantamaan, kuten tasapainotettua vaikutustenarviointia ja sidosryhmien kuulemista.

PARHAAN SAATAVILLA OLEVAN TIEDON KÄYTTÄMINEN

On varmistettava, että politiikkoja laaditaan, arvioidaan ja toteutetaan parhaan saatavilla olevan tiedon perusteella ja että politiikat ovat taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta terveitä ja kustannustehokkaita.

ENNALTA VARAUTUMISEN PERIAATE

Tieteellisesti epävarmoissa tapauksissa on sovellettava asiaan kuuluvia arviointimenettelyjä ja ennalta ehkäiseviä toimia, jotta vältettäisiin ihmisten terveyteen ja ympäristöön kohdistuvat vahingot.

LIITE

AIHEUTTAMISPERIAATE

On varmistettava, että hinnat vastaavat tuotannosta ja kulutuksesta yhteiskunnalle tosiasiallisesti aiheutuvia kustannuksia ja että saastuttajat maksavat ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheuttamastaan vahingosta.

KASVUN JA TYÖLLISYYDEN YHDENNETYT SUUNTAVIIVAT 2005–2008

1. Talouden vakauden turvaaminen kestävän kasvun edistämiseksi
2. Talouden ja finanssipolitiikan kestävyuden varmistaminen pitkällä aikavälillä edellytyksenä työpaikkojen lisäämiselle
3. Resurssien kohdentaminen tehokkaammin kasvuun ja työllisyyteen
4. Makrotaloudellisen vakauden ja kasvun edistäminen palkkakehityksen avulla
5. Makrotalous-, rakenne- ja työllisyyspolitiikkojen johdonmukaistaminen
6. Dynaamisen ja toimivan talous- ja rahaliiton edistäminen
7. Tutkimus- ja kehitysinvestointien lisääminen ja parantaminen erityisesti yksityisellä sektorilla eurooppalaisen osaamisalueen luomiseksi
8. Innovaatioiden helpottaminen niiden kaikissa muodoissa
9. Tieto- ja viestintäteknikan levittämisen ja tehokkaan käytön helpottaminen sekä täysin osallistavan tietoyhteiskunnan kehittäminen
10. Eurooppalaisen teollisuuspohjan kilpailuetujen vahvistaminen
11. Resurssien kestävän käytön edistäminen sekä ympäristönsuojelun ja kasvun välisen synergian lujittaminen
12. Sisämarkkinoiden laajentaminen ja syventäminen
13. Avointen ja kilpailukykyisten markkinoiden varmistaminen Euroopassa ja sen ulkopuolella sekä globalisaatiosta hyötyminen
14. Yritysten toimintaympäristön tekeminen kilpailukykyisemmäksi ja yksityisten aloitteiden edistäminen sääntelyä parantamalla
15. Yrittäjähenkisyyden edistäminen ja pk-yrityksiä tukevan ympäristön luominen
16. Eurooppalaisten infrastruktuurien laajentaminen, parantaminen ja yhteenliittäminen sekä ensisijaisten rajat ylittävien hankkeiden loppuun saattaminen

LIITE

17. Täystyöllisyyteen, työn laadun ja tuottavuuden parantamiseen sekä sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseen tähtäävien työllisyyspolitiikkojen täytäntöönpano
18. Elämäkaarajattelun soveltaminen työelämässä
19. Osallisuutta edistävien työmarkkinoiden varmistaminen, työn vetovoiman parantaminen ja työnteon tekeminen kannattavaksi työnhakijoille, myös muita heikommassa asemassa oleville henkilöille sekä työelämän ulkopuolella oleville henkilöille
20. Työmarkkinoiden tarpeisiin vastaamisen parantaminen
21. Joustavuuden mutta samalla myös työsuhdeturvan edistäminen sekä työmarkkinoiden segmentoitumisen vähentäminen ottaen työmarkkinaosapuolten asema asianmukaisesti huomioon
22. Työllisyyttä tukevien työvoimakustannussuuntausten ja palkanmuodostusmekanismien varmistaminen
23. Inhimilliseen pääomaan tehtävien investointien laajentaminen ja parantaminen
24. Koulutusjärjestelmien mukauttaminen uusiin pätevyysvaatimuksiin

JULKILAUSUMA KOSOVOSTA

1. Eurooppa-neuvosto muistutti Euroopan unionin osallistuneen Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston Kosovoa koskevan päätöslauselman 1244 täytäntöönpanoon. Euroopan unioni on tehnyt huomattavan poliittisen sitoumuksen erityisesti UNMIK:n toiminnan tukemiseksi, ja sillä on Kosovon jälleenrakennukseen ja taloudelliseen kehitykseen liittyviä merkittäviä tehtäviä. Kesäkuussa 2003 annetussa Thessalonikin julkilausumassa vahvistettiin, että Länsi-Balkanin tulevaisuus, Kosovo mukaan lukien, on Euroopan unionissa.
2. Eurooppa-neuvosto katsoi, että Kosovon tilanne on tulossa kriittiseen vaiheeseen Yhdistyneiden Kansakuntien valmistautuessa toteuttamaan normien täytäntöönpanoa koskevan kokonaisvaltaisen arvion, joka voi johtaa neuvottelujen aloittamiseen Kosovon tulevasta asemasta.
3. Normien osalta Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin äskettäin julkaisemaan raporttiin Yhdistyneiden Kansakuntien väliaikaisesta Kosovon-siviilioperaatiosta (UNMIK) ja pani tyytyväisenä merkille suurlähettiläs Kai Eiden nimittämisen Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin erikoislähettilääksi, jonka tehtävänä on kuluvana kesänä toteuttaa Kosovon tilanteen kokonaisarvio.
4. Eurooppa-neuvosto korosti, että kokonaisarvion lopputulos ei ole ennalta selvä: normien täytäntöönpano, erityisesti ensisijaisiksi määriteltyjen normien täytäntöönpano, sekä hallinnon hajauttamisprosessi ovat erityisen merkityksellisiä. Näin ollen Eurooppa-neuvosto suositti, että kaikki normien täytäntöönpanosta vastaavat tahot, erityisesti Kosovon väliaikaiset itsehallintoelimet tehostaisivat toimiaan, jotta konkreettisia tuloksia voitaisiin saada nopeasti aikaan, erityisesti pakolaisten ja kotiseudultaan siirtymään joutuneiden henkilöiden paluun ja Kosovon kaikkien yhteisöjen suojelun osalta. Se vetoaa kaikkiin poliittisiin päättäjiin, niin Pristinassa kuin Belgradissakin, etteivät he olisi prosessille esteenä.
5. Eurooppa-neuvosto muistutti, että Kosovon tulevan aseman määrittelyä koskevan prosessin aloittaminen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 mukaisesti riippuu siitä, että kokonaisvaltaisen arvion tulos on myönteinen. Se totesi, että normien noudattaminen on perustavanlaatuisen ja jatkuva velvoite, joka on kyseisen prosessin olennainen osa. Normien noudattamisesta ja täysimääräisestä täytäntöönpanosta riippuu myös lähentyminen Euroopan unioniin, joka seuraa tilannetta edelleen tiiviisti.
6. Eurooppa-neuvosto vetoaa painokkaasti molempiin osapuoliin, jotta ne osoittaisivat hyvää tahtoa saavuttaakseen molempia tyydyttävän ratkaisun. Se totesi pitävänsä tärkeänä, että saataisiin aikaan rakentava ja jatkuva vuoropuhelu Belgradin ja Pristinän välillä kaikilla tasoilla sekä Kosovon eri yhteisöjen välillä. Se pyysi Belgradin viranomaisia aktiivisesti kannustamaan Kosovon serbejä ottamaan näille kuuluva paikka Kosovon instituutioissa, jotta nämä voisivat käyttää niissä demokraattisia oikeuksiaan.

7. Kosovon aseman osalta Eurooppa-neuvosto vahvisti uudelleen, että kaikkien Kosovoa koskevien ratkaisujen on oltava täysin eurooppalaisten arvojen ja normien, kansainvälisten oikeudellisten välineiden ja velvoitteiden sekä Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan mukaisia ja niiden olisi osaltaan edistettävä Kosovon ja koko alueen tavoitetta lähentyä Eurooppaa. Samalla Kosovon aseman avulla on voitava taata, että Kosovo ei palaa ennen maaliskuuta 1999 vallinneeseen tilanteeseen.
8. Eurooppa-neuvosto totesi, että Kosovon tulevan aseman määrittelyn on perustuttava monikansaisuuteen, ihmisoikeuksien täysimääräiseen kunnioittamiseen, mukaan lukien kaikkien pakolaisten ja kotiseudultaan siirtymään joutuneiden oikeus turvalliseen paluuseen. Kyseiseen asemaan on sisällytettävä tehokkaat perustuslailliset takuut vähemmistöjen suojaamiseksi, mukaan lukien järjestelyt, joilla taataan vähemmistöjen osallistuminen keskushallitukseen sekä perustettaviin uusiin paikallishallintorakenteisiin. Lisäksi siihen on sisällytettävä erityisiä suojatoimenpiteitä kulttuuriperinnön ja uskonnollisten kohteiden suojaamiseksi ja sen on edistettävä tehokkaita järjestelyjä järjestäytyneen rikollisuuden, lahjonnan ja terrorismin torjumiseksi.
9. Eurooppa-neuvosto totesi lisäksi, että Kosovon aseman määrittelyn on vahvistettava alueen turvallisuutta ja vakautta. Näin ollen mitään yksipuolista tai voimankäytön tuloksena olevaa ratkaisua tai Kosovon nykyisen alueen muuttamista ei voida hyväksyä. Kosovoa ei siis voida jakaa eikä yhdistää toiseen maahan tai toisen maan alueeseen Kosovon asemasta tehtävän ratkaisun jälkeen. Naapurimaiden alueellista koskemattomuutta on kunnioitettava täysin. Lisäksi Kosovon aseman avulla on voitava taata, että Kosovon sekä taloudellinen että poliittinen kehittyminen kestäväällä tavalla voi jatkua ja että se ei aiheuta sotilaallista tai turvallisuusuhkaa naapureilleen.
10. Eurooppa-neuvosto korosti, että tilanne Kosovossa edellyttää edelleen keskipitkällä aikavälillä kansainvälisen siviili- ja sotilashenkilöstön läsnäoloa, jotta voidaan taata vähemmistöjen turvallisuus ja etenkin suojelu, auttaa normien jatkuvassa täytäntöönpanossa ja valvoa asianmukaisesti Kosovon asemaa koskevaan ratkaisuun sisältyvien määräysten noudattamista. Eurooppa-neuvosto korosti tässä suhteessa, että EU on valmis olemaan täysimääräisesti mukana ja tekemään tiivistä yhteistyötä osapuolten ja asianomaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa.
11. Eurooppa-neuvosto korosti, että Euroopan unioni osallistuu jatkossakin kansainvälisen yhteisön toimintaan Kosovossa. Se aikoo päättäväisesti tehostaa toimiaan entisestään, erityisesti oikeusvaltion ja kestäväen taloudellisen toimintaympäristön lujittamisessa, sen erityisen vastuun mukaisesti, joka sillä on alueen tulevaisuuden suhteen, jatkaa etenkin Thessalonikin toimintasuunnitelman aktiivista toteuttamista ja osallistua täysimääräisesti Kosovon aseman määrittelyyn, jonka ansiosta Belgradin ja Pristinan on voitava edetä kohti euroatlanttisiin rakenteisiin liittymistä.

JULKILAUSUMA LÄHI-IDÄN RAUHANPROSESSISTA

1. Eurooppa-neuvosto korostaa Välimeren alueen rauhan, vakauden ja vaurauden strategista kokonaismerkitystä. Euroopan unionin sitoumus pyrkiä Lähi-idän konfliktin ratkaisuun liittyy tähän. Euroopan unioni on vakaasti päättänyt jatkaa toimiaan tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
2. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen viime kuukausien myönteiseen kehitykseen. Vallanvaihto palestiinalaishallinnossa instituutioita kunnioittaen ja rauhanomaisesti, Sharm el-Sheikhin huippukokous sekä Israelin vetäytyminen Gazan alueelta ja eräistä Länsirannan pohjoisosista ovat luoneet tilaisuuden tosiasialliseen edistymiseen konfliktin ratkaisussa. On ehdottoman tärkeää, että konfliktin osapuolet ja kansainvälinen yhteisö pyrkivät kaikin tavoin siihen, että voitaisiin hyödyntää tämä tilanne ja välttää väkivaltaisuuksien alkaminen uudelleen.
3. Eurooppa-neuvosto palauttaa tässä yhteydessä mieleen, että osapuolten on tärkeää noudattaa täysimääräisesti sitoumuksia, jotka niille kuuluvat etenemissuunnitelman ensimmäisen vaiheen mukaisesti. Eurooppa-neuvosto korostaa, että siinä edellytetään osapuolten toteuttavan rinnakkaisia toimenpiteitä.
4. Eurooppa-neuvosto korostaa, että palestiinalaishallinnon on tärkeää täyttää kaikki turvallisuuteen liittyvät velvoitteensa, myös ne, jotka hyväksyttiin Sharm el-Sheikhissä, jossa kaikki osapuolet sitoutuivat lopettamaan kaikki väkivaltaisuuudet. Palestiinalaishallinnon on erityisesti osoitettava olevansa täysin sitoutunut terrorismin torjuntaan ja kaikkien turvallisuusyksikköjen uudelleenorganisoinnin jatkamiseen. Eurooppa-neuvosto kehottaa palestiinalaishallintoa jatkamaan aloittamaansa uudistusprosessia, tehostamaan instituutioiden vahvistamista ja vahvistamaan mahdollisimman pian päivämäärän vapaiden ja rehellisten parlamenttivaalien järjestämiseksi.
5. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia osapuolia toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta nämä vaalit voitaisiin järjestää kaikilla palestiinalaisalueilla, mukaan lukien Itä-Jerusalem.
6. Eurooppa-neuvosto tähdentää myös, että Israelin asutustoimet palestiinalaisalueilla on keskeytettävä. Keskeyttäminen tarkoittaa asuntojen ja uusien infrastruktuurien, kuten ohitusteiden, rakentamisen täydellistä lopettamista. Eurooppa-neuvosto kehottaa myös lakkauttamaan siirtokuntiin ja niiden asukkaisiin sovellettavat rahalliset ja verokannustimet ja suorat ja välilliset avustukset sekä poikkeusasemat. Eurooppa-neuvosto kehottaa Israelia purkamaan laittomat siirtokunnat. Siirtokuntapolitiikan jatkaminen on este rauhan saavuttamiselle ja uhkaa tehdä kahden valtion ratkaisun fyysisesti mahdottomaksi toteuttaa.
7. Vaikka Eurooppa-neuvosto tunnustaakin täysin Israelin oikeuden suojella kansalaisiaan hyökkäyksiltä, on se huolestunut erottavan suoja-aidan rakentamisesta jatkamisesta miehitetillä palestiinalaisalueilla, myös Itä-Jerusalemien sisäosissa ja sitä ympäröivällä alueella, mikä on ristiriidassa kansainvälisen oikeuden asiaa koskevien säännösten kanssa.

8. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen molempien osapuolten johtajien osoittamaan poliittiseen rohkeuteen vetäytyä Gazan alueelta ja eräistä Länsirannan pohjoisosista. Eurooppa-neuvosto kehottaa naapurimaita helpottamaan palestiinalaishallinnon pyrkimyksiä ottaa alue hallintaansa ja tehostamaan poliittista ja taloudellista tukeaan. Eurooppa-neuvosto korostaa vetäytymisen onnistumisen tärkeyttä myös rauhanprosessin jatkamisen kannalta. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen Euroopan unionin antaman tuen James Wolfensohnille, joka on kvartetin erityisedustaja vetäytymisessä, ja päätöksensä toimia tiiviisti koordinoiden hänen kanssaan, jotta hankkeessa onnistuttaisiin. Eurooppa-neuvosto korostaa, että jotta Gazan alue olisi sosioekonomisesti elinkelpoinen, alueella tulee olla yhteydet ulos, erityisesti Egyptin rajan sekä sataman ja lentokentän kautta, ja että sen on voitava luoda toimiva yhteys Länsirantaan.
9. Eurooppa-neuvosto vahvistaa tässä yhteydessä uudelleen, että Israelin vetäytymisen on tapahduttava maaliskuussa 2004 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä hahmotelluissa puitteissa ja että siinä on erityisesti noudatettava etenemissuunnitelmassa määriteltyä prosessia.
10. Eurooppa-neuvosto sitoutuu tehostamaan palestiinalaishallinnolle antamaansa tukea instituutioiden vahvistamisen jatkamiseksi.
11. Eurooppa-neuvosto toistaa, että osapuolten on tärkeää kunnioittaa kansainvälistä oikeutta. Kummankaan osapuolen ei pitäisi etenäkään ryhtyä yksipuolisiin toimiin eikä ratkaista ennakoita lopullista asemaa koskevia kysymyksiä. Euroopan unioni ei tunnusta mitään muita muutoksia vuoden 1967 rajoihin kuin osapuolten keskenään sopimat. Oikeudenmukaisen, kestävän ja kokonaisvaltaisen ratkaisun tulee perustua Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmiin 242, 338 ja 1515, Madridin konferenssissa määriteltyihin perusteisiin sekä maata rauhan vastineeksi -periaatteeseen.
12. Eurooppa-neuvosto kannustaa osapuolia edistymään päättäväisesti etenemissuunnitelman täytäntöönpanossa kyseisiä periaatteita noudattaen. Euroopan unioni sitoutuu tukemaan israelilaisia ja palestiinalaisia näiden pyrkimyksissä edistää rauhanprosessia ja toteuttaa tavoitteena oleva kahden valtion ratkaisu perustamalla itsenäinen, demokraattinen ja elinkelpoinen Palestiinan valtio, joka elää rinnakkain Israelin ja muiden naapurimaidensa kanssa rauhan ja turvallisuuden vallitessa. Euroopan unioni ei voi sitoutua muunlaiseen ratkaisuun.
13. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että oikeudenmukaisen, kestävän ja kokonaisvaltaisen rauhan on vastattava sekä Israelin että Palestiinan kansan oikeutettuja pyrkimyksiä ja sisällettävä myös Libanon ja Syyria. Se kehottaa aloittamaan uudelleen ponnistelut, jotta rauhanprosessin kaikilla osa-alueilla voitaisiin edetä.
14. Euroopan unioni vastustaa edelleen kaikkia niitä, jotka turvautuvat väkivaltaan ja tukee kaikkia niitä, jotka luopuvat väkivallasta ja pyrkivät rauhaan ja turvallisuuteen paremman tulevaisuuden rakentamiseksi alueelle.

JULKILAUSUMA LIBANONISTA

1. Eurooppa-neuvosto panee merkille Syyrian joukkojen vetäytymisen Libanonista sekä Yhdistyneiden Kansakuntien valvontaryhmän piakkoin tapahtuvan paluun paikan päälle. Eurooppa-neuvosto vahvistaa tukevansa Libanonin täysivaltaisuutta, alueellista koskemattomuutta, yhtenäisyyttä ja poliittista riippumattomuutta ja toistaa, että turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1559 on pantava kokonaisuudessaan täytäntöön. Eurooppa-neuvosto vahvistaa myös antavansa edelleen täyden tukensa Terje Roed-Larsenin toiminnalle.
2. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Libanonin tähän mennessä hyvin sujuneisiin parlamenttivaaleihin, joista kuvastuu Libanonin kansan halu olla itsenäinen. Eurooppa-neuvosto odottaa kiinnostuneena kokonaisraporttia, jonka Euroopan unionin vaalitarkkailuvaluuskunta laatii vaalien jälkeen.
3. Eurooppa-neuvosto tuomitsee päättäväisesti viimeaikaiset poliittiset attentaatit ja murhat, joita se pitää vaikutuksiltaan epävakauttavina, ja vaatii, että niiden tekijät saatetaan oikeuden eteen mitä pikimmin.
4. Eurooppa-neuvosto vahvistaa tukevansa Rafic Haririn murhaa tutkivaa kansainvälistä riippumatonta tutkintalautakuntaa, joka perustettiin Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1595 nojalla. Eurooppa-neuvosto uudistaa Libanonin viranomaisille osoitetun vetoomuksensa, että tutkintalautakunta saisi edelleen heidän täyden tukensa, ja ilmaisee toivovansa, että lautakunta saisi työnsä nopeasti päätökseen.